

Studieplan for Samfunnsfag, årsstudium (2015–2016)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 60

Studiets varighet: 1 år

Undervisningsspråk: Norsk

Stuedsted: Halden

Kontakt

Studieveileder: Karin H. Anker Rasch

Telefon: +47 69608138

E-post: studier@hiof.no

Studieprogramansvarlig

Fakultet for lærerutdanninger og språk

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Samfunnsfagstudiet omfatter fagdisiplinene historie og geografi og fagområdet samfunnskunnskap. Faget skal utvikle kompetanse til å undervise i grunnskolen på 5. - 10. trinn, og skal legge vekt på faglig fordypning. Studiet skal kvalifisere studenten til å kunne arbeide selvstendig både med fagspesifikke og didaktiske utfordringer.

Faget skal settes inn i et fagdidaktisk perspektiv og forberede studentene til yrkesrollen som samfunnsfaglærer. Gjennom ulike tilnæringsmåter til undervisning og didaktisk refleksjon skal studentene utvikle en lærerrolle som fremmer elevenes samfunnsbevissthet og interesse for faget.

Samfunnsfag skal utvikle en bred forståelse for samspill og konflikt mellom mennesker, samfunn og natur i ulike tidsepoker og i ulike deler av verden. Studentene skal arbeide med utvalgte geografiske områder, historiske epoker og ulike samfunnsfaglige områder. Faget skal bidra til kunnskap om samenes historie og situasjon som urfolk.

Arbeidet med samfunnsfag skal fremme studentens samfunnskompetanse og evne til å være medborger i et flerkulturelt samfunn. Studenten skal også oppøve sin evne til å bidra til slik læring i grunnskolen.

Faget skal bidra til at studentene kan arbeide med grunnleggende ferdigheter og faglige ferdigheter; å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig, å kunne lese og regne, og å kunne bruke digitale verktøy.

Hva lærer du?

Studiets læringsutbytte

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om samfunnsfag som skolefag og nyere samfunnsfagdidaktikk
- har kunnskap om ungdoms historieforståelse og historiebruk
- kjenner til undervisningspraksis og -utfordringer i samfunnsfag på 5.-10. trinn
- har kunnskap om sosialisering og identitetsutvikling i barne- og ungdomsårene
- har kunnskap om nasjonal og internasjonal politikk, rettsvesen og økonomi
- har kunnskap om barns og unges rettigheter, demokrati, politiske og økonomiske deltakelse
- har kunnskap om klima, miljø, ressurs og ressurskonflikter nasjonalt og internasjonalt
- har kunnskap om de historiske hovedtrekkene ved samfunnsutviklingen i Norge, Sápmi og verden fra antikken til i dag
- har kunnskap om ulike samfunn, kulturer og historiske vilkår
- har kunnskap om arbeidsliv og verdiskaping
- har kjennskap til sentrale samfunnsfaglige teorier og metoder
- har kjennskap til sentrale samfunnsfaglige kilder i faget og kritisk vurdering av disse
- har kunnskap om hendelser og forhold i samtida i lys av maktforhold og menneskers handlinger og valg i nær og fjern fortid
- har kunnskap om samspill og konflikt mellom naturgrunnlag og levekår
- har kunnskap om utviklingen i den globale verdensøkonomien og politiske, kulturelle, miljømessige og sosiale konsekvenser av denne utviklingen, også i et urfolksperspektiv
- har kunnskap om sosialisering og identitetsutvikling i ungdomsårene
- har kunnskap om vitenskapelige teorier og metoder i faget
- har kunnskap om relevant forsknings- og utviklingsarbeid innenfor fagområdet
- har kunnskap om sentrale fagdidaktiske metoder og teorier

FERDIGHETER

Studenten

- kan anvende faglige og fagdidaktiske kunnskaper og ferdigheter i geografi, historie og samfunnskunnskap i henhold til gjeldende læreplan og kritisk vurdere egen undervisning
- kan beskrive og analysere livsformer og levekår i ulike deler av verden
- kan fremme elevenes evne til nyskaping og kreativitet i arbeidet med samfunnsfaglige spørsmål
- kan arbeide selvstendig med faglige spørsmål og analysere faglige problemstillinger ut fra fagområdets fakta og teorigrunnlag
- kan planlegge, lede og vurdere elevers læringsarbeid på en måte som tar hensyn til mangfoldet i elevgruppen, ulike behov og kulturell og språklig bakgrunn
- kan vurdere elevenes måloppnåelse med og uten karakter, og begrunne vurderingene
- kan bruke samfunnsfaglige kilder og materiale i arbeidet med utvikling av elevenes grunnleggende ferdigheter
- kan bruke og vurdere digitale verktøy og kilder i opplæringen, og bidra til at elevene kan forholde seg aktivt og kritisk til digitale medier
- kan bidra til å utvikle elevenes muntlige ferdigheter gjennom øving i møtedeltakelse, debatter og andre muntlige aktiviteter i faget

- kan bruke og vurdere relevansen av faglige hjelpemidler og uttrykksformer i samfunnsfag
- kan kritisk vurdere lærebøker og andre læremidler til bruk i opplæringen
- kan lede elever i selvstendig arbeid innenfor fagets rammer
- kan legge til rette for opplæring om samfunnsforhold i et flerkulturelt og globalt perspektiv, med vekt på menneskerettigheter og demokratiske prinsipper
- kan anvende faglig kunnskap og resultat fra forsknings- og utviklingsarbeid
- kan arbeide selvstendig med faglige og fagdidaktiske spørsmål og analysere faglige problemstillinger ut fra fagområdets fakta og teorigrunnlag
- kan kritisk analysere samfunnsfaglige problemstillinger og stimulere til dette i opplæringen
- kan arbeide selvstendig med faglige spørsmål og analysere faglige problemstillinger ut fra fagområdets fakta og teorigrunnlag
- kan reflektere over og vise innsikt i historiske prosesser
- kan beherske og vurdere bruk av faglige hjelpemidler og uttrykksformer i samfunnsfag
- kan tilpasse undervisningen til enkelteleven ved å legge til rette for varierte og differensierte læringsaktiviteter
- kan bevisstgjøre elevene i valg av læringsstrategier
- kan ta i bruk og veilede elever i sentrale samfunnsfaglige metoder

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan tilrettelegge for samarbeid og konfliktløsning i arbeid med elevene
- kan reflektere kritisk over samfunnsfaglige spørsmål og stimulere til kritisk tenkning
- kan forstå aktuelle samfunnsforhold i et historisk perspektiv
- kan reflektere over egen praksis og oppdatere seg faglig
- kan kommunisere og samarbeide med barn og foresatte med ulik sosial og kulturell bakgrunn
- har innsikt i barns og ungdoms forståelse av faget
- kan oppdatere seg faglig og reflektere over egen praksis
- kritisk reflektere over samfunnsfaglige problemstillinger
- kan arbeide selvstendig og sammen med andre for å identifisere, analysere og løse problemer knyttet til elevers læring og utvikling i samfunnsfaget

Opptak

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Studiet omfatter geografi, historie og samfunnskunnskap.

Studiet består av fire emner, hver med et omfang på 15 studiepoeng.

Emne 101 Historie, samfunnskunnskap og geografi 1 (høstsemesteret) omfatter:

- Hva er samfunnsfag?
- Lange linjer i norsk samfunns- og statsutvikling
- Vær og klima
- De norske landskapene blir dannet

- Kart og kartanalyse

Emne 102 Historie, samfunnskunnskap og geografi 2 (vårsemesteret) omfatter:

- Menneskets produksjonsformer før og nå
- Ideologi og menneskerettigheter, demokrati og diktatur
- Imperialisme og det globale perspektiv
- Klimaendringer - hvorfor og hvordan
- Befolkningsutvikling og velferdsendringer
- Det moderne Kina I

Emne 103 Historie, samfunnskunnskap og geografi fordypning 1 (høstsemesteret) omfatter:

- Politikk og maktkanaler i Norge
- Sentrum og periferi i historisk, sosiologisk og geografisk perspektiv
- Regional utvikling i Norge og Norden i løpet av de siste tiårene
- Aspekter ved Europas politiske geografi

Emne 104 Historie, samfunnskunnskap og geografi fordypning 2 (vårsemesteret) omfatter:

- Fascisme og nazisme med vekt på europeisk mellomkrigstid
- Verden etter 2. verdenskrig med vekt på den kalde krigen
- Økonomisk geografi
- Det moderne Kina II

Organisering og læringsformer

Studiet er normalt organisert over fire ukentlige økter.

Studentene er organisert i basisgrupper. Studiet vektlegger at studentene møter varierte arbeidsformer med forelesninger, gruppearbeid, seminarer/fremlegg, metodiske øvelser og analyse, aktiv bruk av IKT og medier. Undervisningen bygger på forskningsbasert kunnskap.

Sentrale områder som er integrert i undervisningen er fagdidaktikk, grunnleggende ferdigheter, tilpasset opplæring, vurdering, flerkulturelle og samiske perspektiver.

Det forutsettes at studentene tilegner seg nødvendige kunnskaper, ferdigheter og faglig innsikt ved selvstudium. Det er beregnet at studentene arbeider med lærestoffet i selvstudium 24 timer i uken, i tillegg til 16 undervisningstimer som er timeplanlagt. Til sammen 40 timer per uke. Studenten må ta aktivt ansvar for egen læring.

Det er obligatoriske arbeidskrav til hvert emne, som går fram av emnebeskrivelsene.

IKT er integrert i studiet, som benytter Fronter som læringsplattform.

Det forventes at studentene bruker biblioteket til innhenting av lærestoff. Biblioteket skal bidra til å øke studentenes informasjonskompetanse, det vil si evnen til å søke etter, finne, evaluere og bruke relevant faglig informasjon. I tillegg til personlig service, får studentene bibliotekundervisning der målsettingen er at de skal kunne søke i norske og utenlandske informasjonskilder og kunne vurdere kvaliteten på informasjonen. Biblioteket tilbyr også undervisning i referanseteknikk.

Forsknings- og utviklingsarbeid

Studentene skal skrive, levere og få godkjent en fagartikkel i hvert av studiets fire emner. Fagartikkelen skal leveres for godkjenning i det semesteret emnet undervises.

Evaluering av studiet

Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3)

Tilbakemelding underveis

Studentene får tilbakemelding på arbeidskrav underveis i studiet.

Vurdering

Vurderingsformene omfatter både individuelle skriftlige eksamener og muntlig eksamen.

For alle emner benyttes karakterskalaen A-F, der A er beste karakter, E er dårligste karakter, og F gir for ikke bestått eksamensprestasjon.

Det benyttes både intern og ekstern sensur.

For mer informasjon om vurdering, se den enkelte emnebeskrivelse.

Jobb og videre studier

Samfunnsfag (60 stp) fyller kompetansekravet som er bestemt for å kunne bli tilsatt som lærer i samfunnsfag på mellom- og ungdomstrinnet i norsk skole.

Studiet kan inngå som del av en bachelorgrad, som del av en faglærerutdanning i samfunnsfag eller som videreutdanning for lærere.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Eystein Arntzen, 26. juni 2011

Studieplanen er revidert

Studieleder Kjersti Berggraf Jacobsen, 12. desember 2014

Studieplanen gjelder for

2015-2016

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2015

Obligatoriske emner

L-SAM10113

Historie, samfunnskunnskap og geografi 1

15 stp

L-SAM10313

Historie, samfunnskunnskap og geografi fordypning 1

15 stp

Vår 2016

Obligatoriske emner

L-SAM10213

Historie, samfunnskunnskap og geografi 2

15 stp

L-SAM10413

Historie, samfunnskunnskap og geografi fordypning 2

15 stp

L-SAM10113 Historie, samfunnskunnskap og geografi 1 (Høst 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Steinar Wennevold

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Samfunnsfag, årsstudium*.

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om samfunnsfag som skolefag og nyere samfunnsfagdidaktikk
- kjenner til undervisningspraksis og -utfordringer i samfunnsfag på 5.-10. trinn
- har kunnskap om sosialisering og identitetsutvikling i barne- og ungdomsårene

- har kunnskap om nasjonal og internasjonal politikk, rettsvesen og økonomi
- har kunnskap om barns og unges rettigheter, demokrati, politiske og økonomiske deltakelse
- har kunnskap om klima, miljø, ressurs og ressurskonflikter nasjonalt og internasjonalt
- har kunnskap om de historiske hovedtrekkene ved samfunnsutviklingen i Norge, Sápmi og verden fra antikken til i dag
- har kunnskap om ulike samfunn, kulturer og historiske vilkår
- har kunnskap om arbeidsliv og verdiskaping
- har kjennskap til sentrale samfunnsfaglige kilder i faget og kritisk vurdering av disse

FERDIGHETER

Studenten

- kan anvende faglige og fagdidaktiske kunnskaper og ferdigheter i geografi, historie og samfunnskunnskap i henhold til gjeldende læreplan og kritisk vurdere egen undervisning
- kan beskrive og analysere livsformer og levekår i ulike deler av verden
- kan fremme elevenes evne til nyskaping og kreativitet i arbeidet med samfunnsfaglige spørsmål
- kan arbeide selvstendig med faglige spørsmål og analysere faglige problemstillinger ut fra fagområdets fakta og teorigrunnlag
- kan planlegge, lede og vurdere elevers læringsarbeid på en måte som tar hensyn til mangfoldet i elevgruppen, ulike behov og kulturell og språklig bakgrunn
- kan vurdere elevenes måloppnåelse med og uten karakter, og begrunne vurderingene
- kan bruke samfunnsfaglige kilder og materiale i arbeidet med utvikling av elevenes grunnleggende ferdigheter
- kan bruke og vurdere digitale verktøy og kilder i opplæringen, og bidra til at elevene kan forholde seg aktivt og kritisk til digitale medier
- kan bidra til å utvikle elevenes muntlige ferdigheter gjennom øving i møtedeltakelse, debatter og andre muntlige aktiviteter i faget
- kan bruke og vurdere relevansen av faglige hjelpemidler og uttrykksformer i samfunnsfag
- kan lede elever i selvstendig arbeid innenfor fagets rammer
- kan legge til rette for opplæring om samfunnsforhold i et flerkulturelt og globalt perspektiv, med vekt på menneskerettigheter og demokratiske prinsipper

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan tilrettelegge for samarbeid og konfliktløsning i arbeid med elevene
- kan reflektere kritisk over samfunnsfaglige spørsmål og stimulere til kritisk tenkning
- kan forstå aktuelle samfunnsforhold i et historisk perspektiv
- kan reflektere over egen praksis og oppdatere seg faglig
- kan kommunisere og samarbeide med barn og foresatte med ulik sosial og kulturell bakgrunn
- har innsikt i barns og ungdoms forståelse av faget

Innhold

Emnet omfatter temaer fra geografi, historie og samfunnskunnskap. Alle temane omfatter fagdidaktiske aspekter.

Temaene er:

- Hva er samfunnsfag?
- Lange linjer i norsk samfunns- og statsutvikling

- Vær og klima
- De norske landskapene blir dannet
- Kart og kartanalyse. Det er obligatorisk deltakelse på hele kurset.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er organisert over to ukentlige økter. I tillegg må studentene beregne noen ekskursjoner. Undervisningen bygger på forskningsbasert kunnskap. De ulike læringsformene i emnet er:

- forelesninger
- faglig og didaktisk refleksjon
- gruppearbeid
- metodiske øvelser/analyse
- ekskursjoner
- aktiv bruk av IKT/medier

Områdene grunnleggende ferdigheter, vurdering, tilpasset opplæring, flerkulturelle og samiske perspektiv belyses i de ulike temaene.

Arbeidsomfang

Det forutsettes at studentene tilegner seg nødvendige kunnskaper, ferdigheter og faglig innsikt ved selvstudium.

Det er beregnet at studenter arbeider med lærestoffet i selvstudium 24 timer i uken, i tillegg til 16 undervisningstimer som er timeplanlagt. Til sammen 40 timer per uke. Studenten må ta aktivt ansvar for egen læring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

- Deltakelse på ekskursjoner
- Fagartikkel
- Kartkurs
- Refleksjonsnotat knyttet til emnet

Fagartikkel og refleksjonsnotat belyser deler av grunnleggende ferdigheter, vurdering, tilpasset opplæring, flerkulturelle og samiske perspektiv som er knyttet til de ulike temaene.

Eksamen

Individuell skriftlig 6 timers skoleeksamen.

Ingen hjelpemidler.

Det brukes gradert karakterskala; A-F.

Interne sensorer.

Evaluerings- og læringsformer

Emneansvarlig har ansvar for at studentene gjennomfører en emneevaluering (EVA3). Resultatene behandles av lærerne i emnet i samarbeid med studieleder. Tilbakemeldinger gis studentene i et møte.

Litteratur

Litteraturlisten oppdatert 1. september 2015.

Wennevold, Steinar (2012) *Vær og klima*. Halden, HiØ, Avdeling for lærerutdanning. Hele heftet.

Wennevold, Steinar (2011) *Praktiske øvinger med vær og klima*. Halden, HiØ, Avdeling for lærerutdanning. Hele heftet

Nystad, Jens Fredrik og Hans Solerød (1997) *Samfunnsgeografi*, Oslo, Gyldendal undervisning.
Kapittel 1 og 2, s 7- 60

Sulebak, Jan R. (2007) *Landformer og prosesser*. Bergen, Fagbokforlaget. Hele boka

Klemsdal, Tormod (2002) *Landformene i Østfold*. Natur i Østfold 21 (2/1): side 7-31

Wennevold, Steinar (2013) *Uten geografi er du fortapt Geografi fagdidaktikk*. Halden, Høgskolen i Østfold. Hele heftet

Mikkelsen, Rolf og Per Jarle Sætre (red.)(2010) *Geografididaktikk for klasserommet. En innføringsbok i geografundervisning for studenter og lærere*. 2. utgave. Kristiansand, Høyskoleforlaget. Hele boka

Børhaug, Kjetil, Christophersen, Jonas, og Aarre, Tone (Samlaget, nyeste utgave): *Introduksjon til samfunnskunnskap. Fagstoff og didaktikk*

Hermansen, Hans Petter (Læringsforlaget 2010): *Uten 1814 er du fortapt?* (for stikkordet: lange linjer i norsk samfunns- og statsutvikling)

L-SAM10313 Historie, samfunnskunnskap og geografi fordypning 1 (Høst 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Samfunnsfag, årsstudium*.

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om hendelser og forhold i samtida i lys av maktforhold og menneskers handlinger og valg i nær og fjern fortid
- har kunnskap om samspill og konflikt mellom naturgrunnlag og levekår
- har kunnskap om utviklingen i den globale verdensøkonomien og politiske, kulturelle, miljømessige og sosiale konsekvenser av denne utviklingen, også i et urfolksperspektiv

- har kunnskap om sosialisering og identitetsutvikling i ungdomsårene
- har kunnskap om vitenskapelige teorier og metoder i faget
- har kunnskap om relevant forsknings- og utviklingsarbeid innenfor fagområdet
- har kunnskap om sentrale fagdidaktiske metoder og teorier

FERDIGHETER

Studenten

- kan anvende faglig kunnskap og resultat fra forsknings- og utviklingsarbeid
- kan arbeide selvstendig med faglige og fagdidaktiske spørsmål og analysere faglige problemstillinger ut fra fagområdets fakta og teorigrunnlag
- kan kritisk analysere samfunnsfaglige problemstillinger og stimulere til dette i opplæringen
- kan arbeide selvstendig med faglige spørsmål og analysere faglige problemstillinger ut fra fagområdets fakta og teorigrunnlag
- kan reflektere over og vise innsikt i historiske prosesser
- kan beherske og vurdere bruk av faglige hjelpemidler og uttrykksformer i samfunnsfag
- kan tilpasse undervisningen til enkelteleven ved å legge til rette for varierte og differensierte læringsaktiviteter
- kan bevisstgjøre elevene i valg av læringsstrategier
- kan ta i bruk og veilede elever i sentrale samfunnsfaglige metoder

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan oppdatere seg faglig og reflektere over egen praksis
- kan kritisk reflektere over samfunnsfaglige problemstillinger
- kan arbeide selvstendig og sammen med andre for å identifisere, analysere og løse problemer knyttet til elevers læring og utvikling i samfunnsfaget

Innhold

Emnet omfatter temaer fra geografi, historie og samfunnskunnskap. Alle temaene omfatter fagdidaktiske aspekter.

Temaene er:

- Politikk og maktkanaler i Norge
- Sentrum og periferi i historisk, sosiologisk og geografisk perspektiv
- Regional utvikling i Norge og Norden i løpet av de siste tiårene
- Aspekter ved Europas politiske geografi

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er organisert over to ukentlige økter. I tillegg to heldags ekskursjoner. Undervisningen bygger på forskningsbasert kunnskap. Læringsformene i emnet er:

- forelesninger
- faglig og didaktisk refleksjon
- metodiske øvelser/analyse
- aktiv bruk av IKT/medier
- ekskursjoner

Områdene grunnleggende ferdigheter, vurdering, tilpasset opplæring, flerkulturelle og samiske perspektiv belyses i de ulike temaene.

Arbeidsomfang

Det forutsettes at studentene tilegner seg nødvendige kunnskaper, ferdigheter og faglig innsikt ved selvstudium. Det er beregnet at studenter arbeider med lærestoffet i selvstudium 24 timer i uken, i tillegg til 16 undervisningstimer som er timeplanlagt. Til sammen 40 timer per uke. Studenten må ta aktivt ansvar for egen læring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

- Deltakelse på ekskursjoner
- Fagartikkel
- Refleksjonsnotat knyttet til emnet

Fagartikkel og refleksjonsnotat belyser deler av grunnleggende ferdigheter, vurdering, tilpasset opplæring, flerkulturelle og samiske perspektiv som er knyttet til de ulike temaene.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen.

Varighet ca 30 minutter.

Det brukes gradert karakterskala; A-F.

Interne og eksterne sensorer.

Evaluering av emnet

Emneansvarlig har ansvar for at studentene gjennomfører en emneevaluering (EVA3). Resultatene behandles av lærerne i emnet i samarbeid med studieleder. Tilbakemeldinger gis studentene i et møte.

Litteratur

Litteraturliste oppdatert 9. september 2014.

Engelstoft, Sten og Herrik G. Larsen (2013) Territorium, stat og nation. Aspekter af Europas politiske geografi. Fredriksberg, Samfundslitteratur. Hele boka.

Østerud, Øyvind (2014) *Statsvitenskap. Innføring i politisk analyse*. Kapittel 27 Internasjonal organisasjon, side 276-294.

NOU 2004: 2 Effekter og effektivitet. Kapittel 3. Regional utvikling, side 37-71.

Bjørnsen, Hild-Marte og Steinar Johansen: *Kan vi leve av pleie og hårklipp? Noen tanker om verdiskaping og sysselsetting*. Regionale trender 1 - 2010, side 5-9.

Foss, Olaf: *Kan vi bo der vi vil - og hvor er det?* Regionale trender 1 - 2011, side 3-7.

Wennevold, Steinar (2013) *Uten geografi er du fortapt Geografi fagdidaktikk*. Halden, Høgskolen i Østfold. Hele heftet.

Mikkelsen, Rolf og Per Jarle Sætre (red.)(2010) *Geografididaktikk for klasserommet. En innføringsbok i geografiundervisning for studenter og lærere*. 2. utgave. Kristiansand, Høyskoleforlaget. Hele boka.

Hermansen, Hans Petter (Læringsforlaget 2010): *Maktens kanaler* (for stikkordet: politikk og maktkanaler i Norge).

Hermansen, Hans Petter (Læringsforlaget 2011): *Sentrum og periferi* (for stikkordet: sentrum og periferi i historisk, sosiologisk og geografisk perspektiv).

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:48:18

L-SAM10213 Historie, samfunnskunnskap og geografi 2 (Vår 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Samfunnsfag, årsstudium*.

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om samfunnsfag som skolefag og nyere samfunnsfagdidaktikk
- har kunnskap om ungdoms historieforståelse og historiebruk
- kjenner til undervisningspraksis og -utfordringer i samfunnsfag på 5.-10. trinn
- har kunnskap om klima, miljø, ressurs og ressurskonflikter nasjonalt og internasjonalt

- har kunnskap om de historiske hovedtrekkene ved samfunnsutviklingen i Norge, Sápmi og verden fra antikken til i dag
- har kunnskap om ulike samfunn, kulturer og historiske vilkår
- har kunnskap om arbeidsliv og verdiskaping
- har kjennskap til sentrale samfunnsfaglige teorier og metoder
- har kjennskap til sentrale samfunnsfaglige kilder i faget og kritisk vurdering av disse

FERDIGHETER

Studenten

- kan anvende faglige og fagdidaktiske kunnskaper og ferdigheter i geografi, historie og samfunnskunnskap i henhold til gjeldende læreplan og kritisk vurdere egen undervisning
- kan beskrive og analysere livsformer og levekår i ulike deler av verden
- kan arbeide selvstendig med faglige spørsmål og analysere faglige problemstillinger ut fra fagområdets fakta og teorigrunnlag
- kan planlegge, lede og vurdere elevers læringsarbeid på en måte som tar hensyn til mangfoldet i elevgruppen, ulike behov og kulturell og språklig bakgrunn
- kan vurdere elevenes måloppnåelse med og uten karakter, og begrunne vurderingene
- kan bruke samfunnsfaglige kilder og materiale i arbeidet med utvikling av elevenes grunnleggende ferdigheter
- kan bruke og vurdere digitale verktøy og kilder i opplæringen, og bidra til at elevene kan forholde seg aktivt og kritisk til digitale medier
- kan bidra til å utvikle elevenes muntlige ferdigheter gjennom øving i møtedeltakelse, debatter og andre muntlige aktiviteter i faget
- kan bruke og vurdere relevansen av faglige hjelpemidler og uttrykksformer i samfunnsfag
- kan kritisk vurdere lærebøker og andre læremidler til bruk i opplæringen
- kan lede elever i selvstendig arbeid innenfor fagets rammer
- kan legge til rette for opplæring om samfunnsforhold i et flerkulturelt og globalt perspektiv, med vekt på menneskerettigheter og demokratiske prinsipper

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan reflektere kritisk over samfunnsfaglige spørsmål og stimulere til kritisk tenkning
- kan forstå aktuelle samfunnsforhold i et historisk perspektiv
- kan reflektere over egen praksis og oppdatere seg faglig
- kan kommunisere og samarbeide med barn og foresatte med ulik sosial og kulturell bakgrunn

Innhold

Emnet omfatter temaer fra geografi, historie og samfunnskunnskap. Alle temaene omfatter fagdidaktiske aspekter.

Temaene er:

- Didaktikk og metode
- Menneskets produksjonsformer før og nå
- Ideologi, menneskerettigheter, demokrati og diktatur
- Imperialisme og det globale perspektivet
- Klimaendringer - hvorfor og hvordan
- Befolkningsutvikling, bosetting, arbeidsliv og urbanisering

- Det moderne Kina I

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er organisert over to ukentlige økter. I tillegg må studenten beregne å delta på noen ekskursjoner. Undervisningen bygger på forskningsbasert kunnskap. Læringsformene i emnet er:

- forelesninger
- faglig og didaktisk refleksjon
- metodiske øvelser/analyse
- aktiv bruk av IKT/medier
- ekskursjoner

Områdene grunnleggende ferdigheter, vurdering, tilpasset opplæring, flerkulturelle og samiske perspektiv er integrert i de ulike temaene.

Arbeidsomfang

Det forutsettes at studentene tilegner seg nødvendige kunnskaper, ferdigheter og faglig innsikt ved selvstudium. Det er beregnet at studentene arbeider med lærestoffet i selvstudium 24 timer i uken, i tillegg til 16 undervisningstimer som er timeplanlagt. Til sammen 40 timer per uke. Studenten må ta aktivt ansvar for egen læring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

- Deltakelse på ekskursjoner
- Fagartikkel
- Refleksjonsnotat knyttet til emnet

Fagartikkel og refleksjonsnotat belyser deler av grunnleggende ferdigheter, vurdering, tilpasset opplæring, flerkulturelle og samiske perspektiv som er knyttet til de ulike temaene.

Eksamen

Individuell skriftlig tre-døgnshjemmeeksamen.

Det brukes gradert karakterskala; A-F.

Interne sensorer.

Evaluering av emnet

Emneansvarlig har ansvar for at studentene gjennomfører en emneevaluering (EVA3). Resultatene behandles av lærerne i emnet i samarbeid med studieleder. Tilbakemeldinger gis studentene i et møte.

Litteratur

Litteraturlisten oppdatert 26. august 2013.

Hermansen, Hans Petter (kompendium): *Tretten revolusjoner. En tematisk verdenshistorie*, kapittel 10 (for stikkordet: imperialism og det globale perspektiv), kapittel 12 (for stikkordet: ideologi og menneskerettigheter, demokrati og diktatur), kapittel 11 og 15 (for stikkordet: menneskets produksjonsformer før og nå).

Lund, Erik (Universitetsforlaget, nyeste utgave): *Historiedidaktikk. En håndbok for studenter og lærere*.

Wennevold, Steinar (2012) *Vær og klima*. Halden, HiØ, Avdeling for lærerutdanning. Hele heftet.

Wennevold, Steinar (2011) *Praktiske øvinger med vær og klima*. Halden, HiØ, Avdeling for lærerutdanning. Hele heftet.

Solerød, Hans (2003) *Mennesker og ressurser*, Oslo, Gyldendal akademisk. Hele boka.

Nystad, Jens Fredrik og Hans Solerød (1997) *Samfunnsgeografi*, Oslo, Gyldendal undervisning. Kapittel 1 og 2, s 7- 60.

Naughton, B. (2007) *The Chinese Economy. Transitions and Growth*. Cambridge MA, The MIT Press. Kapittel 6-8 og kapittel 16.

Veeck, G et al. (2011) *China's Geography: Globalization and the Dynamics of Political, Economic and Social Change*. (2nd ed.) Lanham, MD, Rowman & Littlefield Publishers, Inc. Kapittel 1-2, 4-5 og 7-9.

Wennevold, Steinar (2013) *Uten geografi er du fortapt Geografi fagdidaktikk*. Halden, Høgskolen i Østfold. Hele heftet.

Mikkelsen, Rolf og Per Jarle Sætre (red.)(2010) *Geografididaktikk for klasserommet. En innføringsbok i geografiundervisning for studenter og lærere*. 2. utgave. Kristiansand, Høyskoleforlaget. Hele boka.

L-SAM10413 Historie, samfunnskunnskap og geografi fordypning 2 (Vår 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Samfunnsfag, årsstudium*.

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om hendelser og forhold i samtida i lys av maktforhold og menneskers handlinger og valg i nær og fjern fortid
- har kunnskap om samspill og konflikt mellom naturgrunnlag og levekår
- har kunnskap om utviklingen i den globale verdensøkonomien og politiske, kulturelle, miljømessige og sosiale konsekvenser av denne utviklingen, også i et urfolksperspektiv

- har kunnskap om sosialisering og identitetsutvikling i ungdomsårene
- har kunnskap om vitenskapelige teorier og metoder i faget
- har kunnskap om relevant forsknings- og utviklingsarbeid innenfor fagområdet
- har kunnskap om sentrale fagdidaktiske metoder og teorier

FERDIGHETER

Studenten

- kan anvende faglig kunnskap og resultat fra forsknings- og utviklingsarbeid
- kan arbeide selvstendig med faglige og fagdidaktiske spørsmål og analysere faglige problemstillinger ut fra fagområdets fakta og teorigrunnlag
- kan kritisk analysere samfunnsfaglige problemstillinger og stimulere til dette i opplæringen
- kan arbeide selvstendig med faglige spørsmål og analysere faglige problemstillinger ut fra fagområdets fakta og teorigrunnlag
- kan reflektere over og vise innsikt i historiske prosesser
- kan beherske og vurdere bruk av faglige hjelpemidler og uttrykksformer i samfunnsfag
- kan tilpasse undervisningen til enkelteleven ved å legge til rette for varierte og differensierte læringsaktiviteter
- kan bevisstgjøre elevene i valg av læringsstrategier
- kan ta i bruk og veilede elever i sentrale samfunnsfaglige metoder

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan oppdatere seg faglig og reflektere over egen praksis
- kritisk reflektere over samfunnsfaglige problemstillinger
- kan arbeide selvstendig og sammen med andre for å identifisere, analysere og løse problemer knyttet til elevers læring og utvikling i samfunnsfaget

Innhold

Emnet omfatter temaer fra geografi, historie og samfunnskunnskap. Alle temaene omfatter fagdidaktiske aspekter.

Temaene er:

- Fascisme og nazisme med vekt på europeisk mellomkrigstid
- Verden etter den 2. verdenskrig med vekt på den kalde krigen
- Økonomisk geografi
- Det moderne Kina II

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er organisert over to ukentlige økter. I tillegg må studentene regne med å delta på noen ekskursjoner. Undervisning bygger på forskningsbasert kunnskap. Læringsformene i emnet er:

- forelesninger
- faglig og didaktisk refleksjon
- metodiske øvelser/analyse
- aktiv bruk av IKT/medier

- ekskursjon

Omådnene grunnleggende ferdigheter, vurdering, tilpasset opplæring, flerkulturelle og samiske perspektiv er knyttet til de ulike temaene.

Arbeidsomfang

Det forutsettes at studentene tilegner seg nødvendige kunnskaper, ferdigheter og faglig innsikt ved selvstudium. Det er beregnet at studentene arbeider med lærestoffet i selvstudium 24 timer i uken, i tillegg til 16 undervisningstimer som er timeplanlagt. Til sammen 40 timer per uke. Studenten må ta aktivt ansvar for egen læring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

- Deltakelse på ekskursjoner
- Fagartikkel
- Refleksjonsnotat knyttet til emnet

Fagartikkel og refleksjonsnotat belyser deler av grunnleggende ferdigheter, vurdering, tilpasset opplæring, flerkulturelle og samiske perspektiv som er knyttet til de ulike temaene.

Eksamen

Individuell skriftlig 6 timers skoleeksamen.

Ingen hjelpemidler.

Det brukes gradert karakterskala; A-F.

Interne sensorer.

Evaluering av emnet

Emneansvarlig har ansvar for at studentene gjennomfører en emneevaluering (EVA3). Resultatene behandles av lærerne i emnet i samarbeid med studieleder. Tilbakemeldinger gis studentene i et møte.

Litteratur

Litteraturlisten oppdatert 26. august 2013.

Lundestad Geir (Universitetsforlaget, nyeste utgave): *Øst, vest, nord, sør* (for stikkordet: verden etter 2. verdenskrig med vekt på den kalde krigen).

Hermansen, Hans Petter: *Tretten revolusjoner*, kapittel 13 (for stikkordet: fascisme og nazisme med vekt på europeisk mellomkrigstid).

Hermansen, Hans Petter (kompendium): *Trekk fra Tysklands moderne historie fram til utbruddet av 2. verdenskrig* (stikkord som ovenfor).

Bekkevold, Jo Inge og Henning, Kristoffersen (red.) (2012) *Kinas økonomi*. Oslo, Gyldendal Akademisk. Kapittel 1, side 19 - 42.

Naughton, B. (2007) *The Chinese Economy. Transitions and Growth*. Cambridge MA, The MIT Press. Kapittel 6-8 og kapittel 16.

Veeck, G et al. (2011) *China's Geography: Globalization and the Dynamics of Political, Economic and Social Change*. (2nd ed.) Lanham, MD, Rowman & Littlefield Publishers, Inc. Kapittel 1-2, 4-5 og 7-9.

Nystad, Jens Fredrik og Hans Solerød (1997) *Samfunnsgeografi*, Oslo, Gyldendal undervisning. Kapittel 5. Økonomisk aktivitet, side 168-238.

Wennevold, Steinar (2013) *Uten geografi er du fortapt Geografi fagdidaktikk*. Halden, Høgskolen i Østfold, Hele heftet.

Mikkelsen, Rolf og Per Jarle Sætre (red.) (2010) *Geografididaktikk for klasserommet. En innføringsbok i geografiundervisning for studenter og lærere*. 2. utgave. Kristiansand, Høyskoleforlaget. Hele boka

---

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:49:10